

Basisveiligheid

Basisveiligheidsopleiding – aangepast aan de bouwsector

Module 'Afwerking'

constructiv

Versie 02 – December 2022

Specifieke module Afwerking: activiteiten

Deze module is van toepassing op de volgende activiteiten:

1. Schilderwerken
2. Pleisterwerken
3. HVAC-werken
4. Schrijnwerkerij
5. Vloerwerken

Specifieke module Afwerking: inhoud

1. Orde en netheid
2. Werken met draagbaar handgereedschap:
 - Elektrisch gereedschap
 - Snijwerktuigen
 - Stof
3. Ergonomie
4. Gevaarlijke producten
5. Werken op hoogte
6. Gasflessen
7. Laswerken
8. Specifieke machines voor afwerking

1. Orde en netheid

Orde en netheid

- Risico's:
 - Struikelen
 - Val van materialen
 - Problemen door gebrek aan hygiëne (ziektes, insecten, contact met gevaarlijke producten)

Orde en netheid

- Doorgangen vrijmaken

Orde en netheid

Sorteer afval per soort

Zet afvalcontainers op welbepaalde (afgebakende) locaties

Orde en netheid

- Niet eten op de werkplek
- Niet eten in de bestelwagen
- Onderhoud van de eetruimte

Orde en netheid

- Nette sanitaire voorzieningen
- Overdekte sociale voorzieningen
- Stromend water

Orde en netheid

- Evacuatiezones vrijmaken van (brandbaar) afval

2. Werken met draagbaar handgereedschap

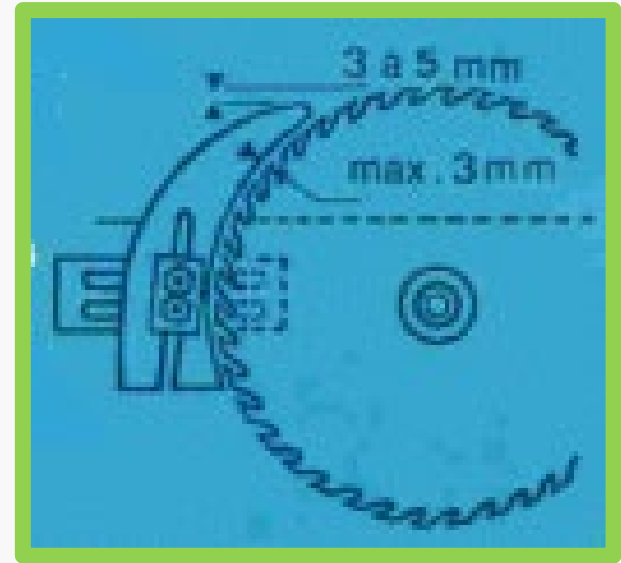
Draagbaar handgereedschap

Risico's

- Elektrocutie
- Kwetsuren aan handen, ogen, gezicht
- Lawaai en trillingen
- Contact met gevaarlijk stof

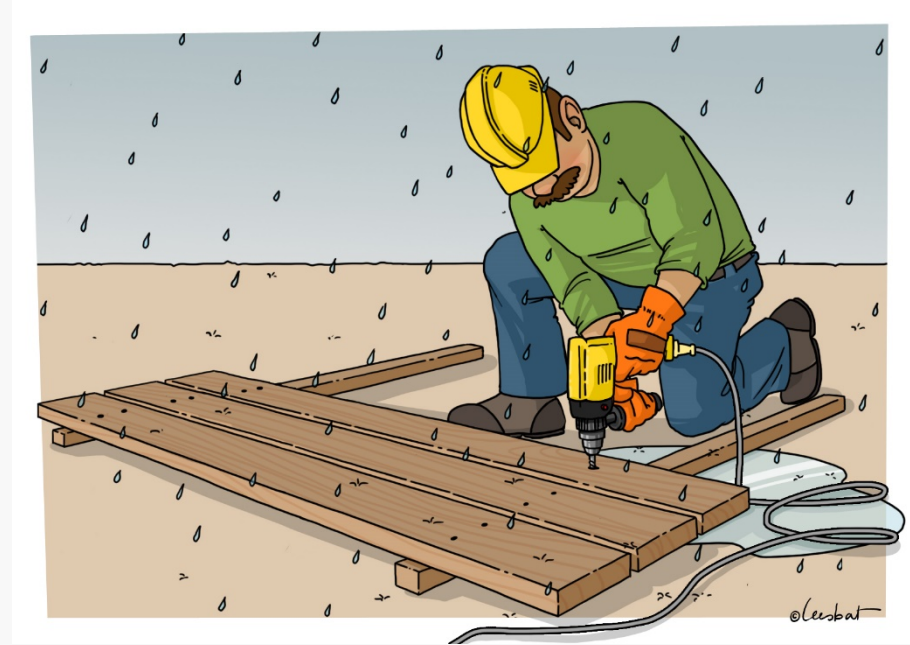
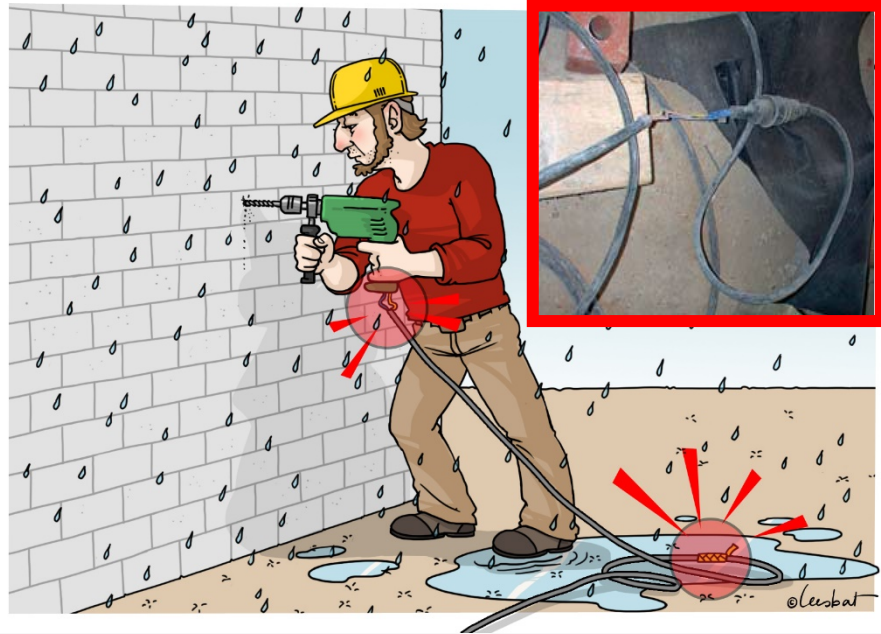
Elektrisch handgereedschap

- Gebruik aangepaste zaagbladen

Elektrisch handgereedschap

- Defecten aan kabel

Elektrisch handgereedschap

Laat geen kabels liggen in waterplassen

Elektrisch handgereedschap

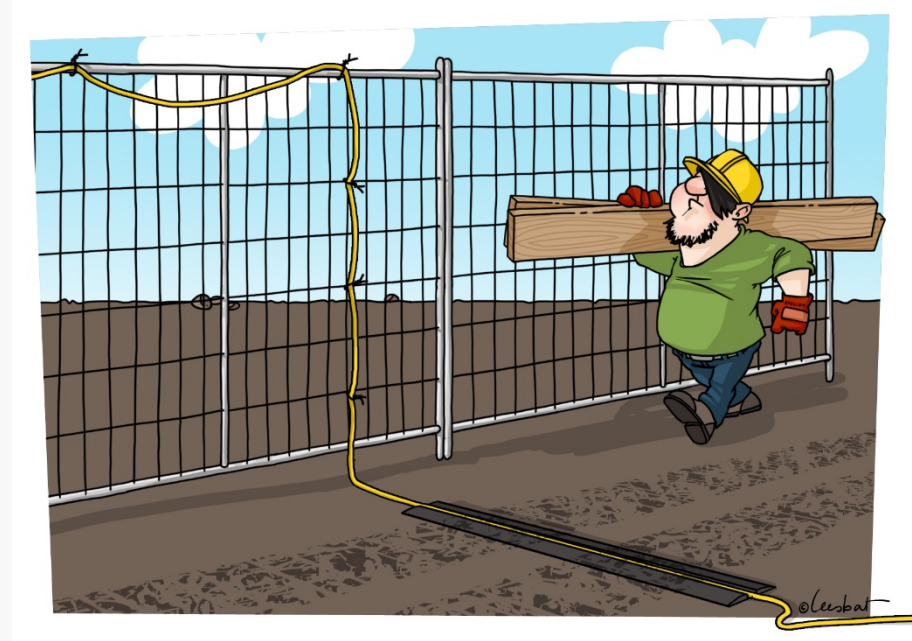
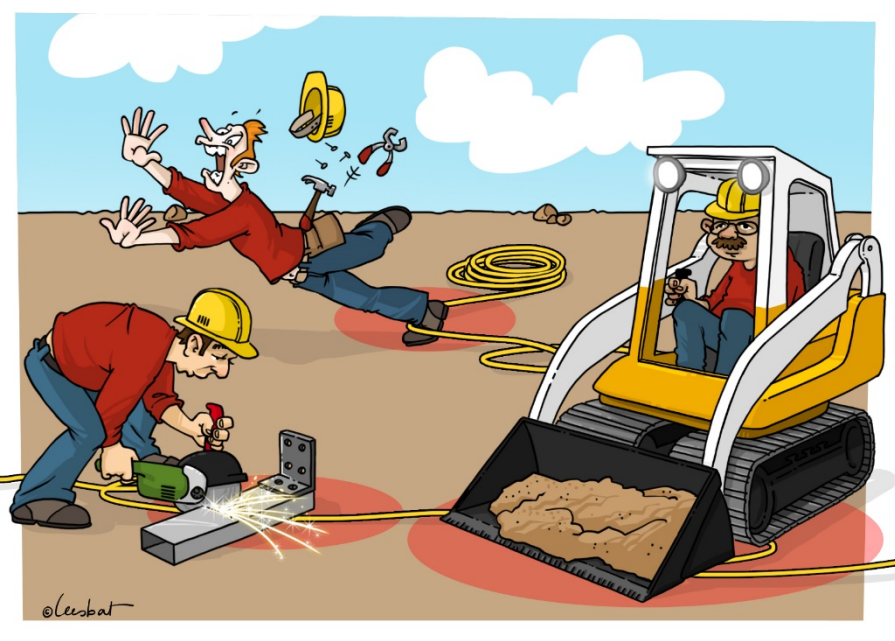
- Blokkeer de beveiliging of afscherming NIET

Elektrisch handgereedschap

Elektrische installaties

Werken met draagbaar handgereedschap: snijwerktuigen

- Draag de nodige PBM's

Werken met draagbaar handgereedschap: snijwerktuigen

- Zorg voor een stabiel opgestelde werktafel

Werken met draagbaar handgereedschap

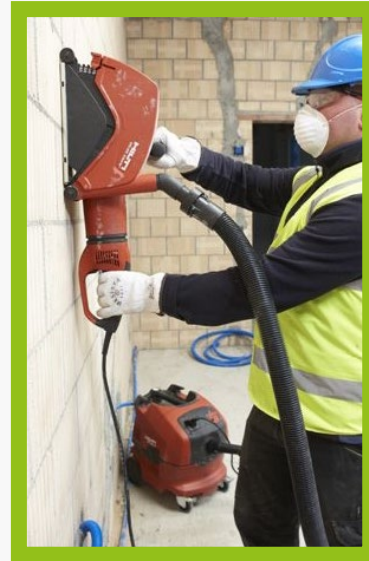
- Draag de nodige PBM's

Werken met draagbaar handgereedschap: stof

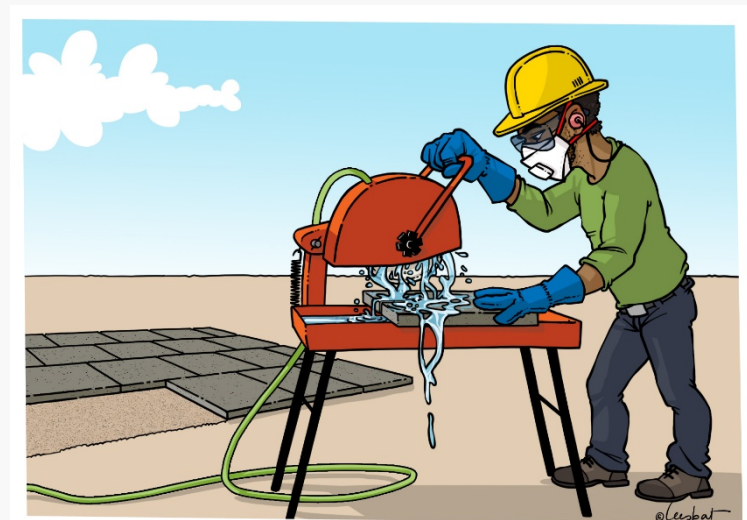
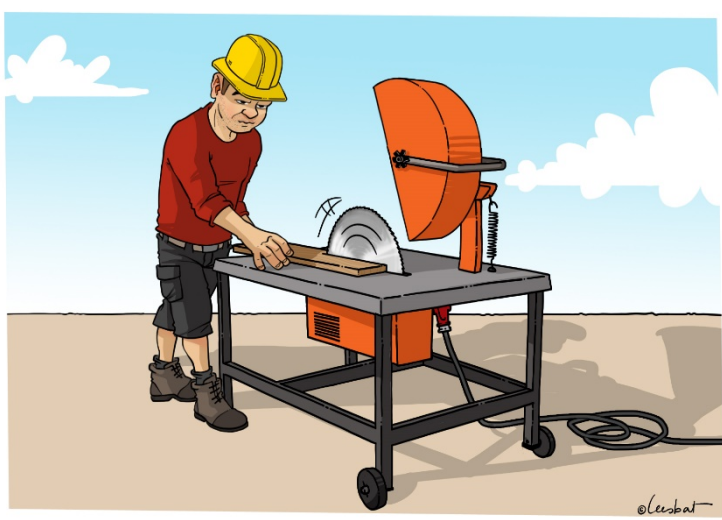

- Gebruik handgereedschap met stofafzuiging + persoonlijke ademhalingsbescherming

Arbeidsmiddelen: blootstelling aan stof

- Gebruik handgereedschap met watertoevoer + persoonlijke ademhalingsbescherming

Kwartsstof – risico's wegnemen of verminderen

RISICO → Te volgen hiërarchie	Inademen van kwartsstof bij de uitvoering van het werk
1a. Risico elimineren	1a. Ander materiaal of werkmethode - Werkvoorbereiding – op maat aanleveren - Nat werken - Andere werkwijze
1b. Risico verminderen	1b. Scheiden van werknemer/bron → Tijdsduur blootstelling beperken (werkorganisatie)
2a. Collectieve bescherming	2a. Afvoeren van het stof - Afzuigen - Ventileren
2b. Individuele bescherming	2b. PBM's
3. Waarschuwing & instructies	3. Instructies – opleiding – sensibilisering

3. Ergonomie

Ergonomie

Risico's

- Aandoeningen aan rug en ledematen door
 - Manueel hanteren van lasten
 - Belastende houdingen (gebogen, boven schouderhoogte)
 - Trillingen
- Gehoorklachten

Ergonomie: manueel hanteren van lasten

- Gebruik hulpmiddelen om tegels te verplaatsen

Ergonomie: manueel hanteren van lasten

- Gebruik hulpmiddelen om (pleister-)platen ter plaatse te brengen

Ergonomie: belastende houdingen voor de rug

- Neem geen verkeerde werkhoudingen aan (bv. veel werken met gebogen rug of boven schouderhoogte)

Ergonomie

Lawaai en trillingen

Ergonomie

Lawaai en trillingen

- Trillingsarme werkwijzen/
arbeidsmiddelen verkiezen
- Blootstellingstijd
verminderen
- Trillingsdempende
handschoenen dragen

4. Gevaarlijke producten

Gevaarlijke producten

Risico's

- Vrijkomen van gassen en dampen bij gebruik van gevaarlijke producten (bv. solventen)
- Spatten in de ogen
- Irritatie van de ogen
- Ontploffingsgevaar

Gevaarlijke producten

Ontploffingsgevaar

- Preventiemaatregelen
 - Zorg voor voldoende verluchting, ook in de stapelruimtes
 - Werk niet met een open vlam in ruimtes met ontploffingsgevaar
 - Plaats geen luchtverhitters op gas of verbrandingsmotoren in een ruimte met ontploffingsgevaar

Gevaarlijke producten: ademhalingsbescherming

1. Bij het gebruik van oplosmiddelen, lijmen, afbijtproducten, enz. komen dampen en gassen vrij
2. Draag daarom gepaste ademhalings- of gezichtsbescherming
3. De verschillende klassen van maskers zijn herkenbaar aan de hand van de code:

- FFP1
- FFP2
- FFP3

Gevaarlijke producten: ademhalingsbescherming

- Beschermingsklasse per gevaarlijke stof
 - FFP1 → onschadelijke rook, stof, nevel
 - FFP2 → irriterende rook/damp, stof (vb. houtstof),
→ virussen (vb. coronavirus)
→ bacteriën (vb. legionella)
 - FFP3 → schadelijke stof, zoals kwartsstof, asbest

Gevaarlijke producten: verschillende klassen ademhalingsbescherming

Kleurcode	Type filter	Geschikt voor
Wit	P1	Deeltjes → hinderlijk stof (zand)
	P2	Deeltjes → schadelijk stof (houtstof, virus)
	P3	Deeltjes → giftig stof (kwartsstof, asbest)
Bruin	A / AX	Organische dampen
Grijs	B	Zure gassen, halogenen
Geel	E	Zwavelzuren
Groen	K	Ammoniak
Zwart	CO	Koolstofmonoxide
Rood	Hg	Kwik
Blauw	NO	Nitreuze stoffen, waaronder stikstofmonoxide

Gevaarlijke stoffen

Gelaats- en ademhalingsbescherming

Gevaarlijke producten

Gelaatsbescherming/veiligheidsbril

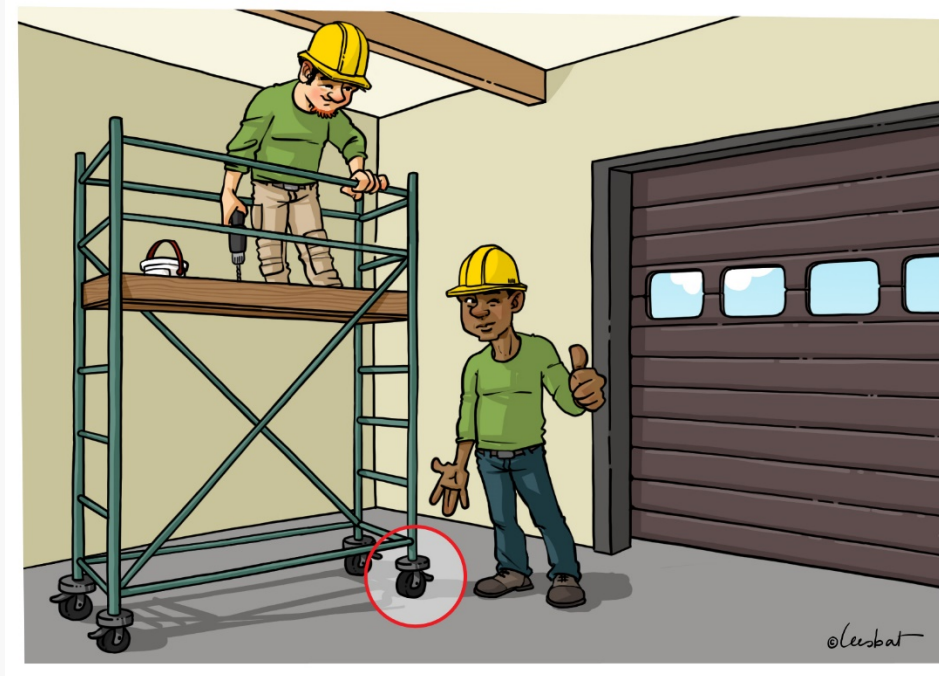

Gevaarlijke producten

Handbescherming

5. Werken op hoogte

Werken op hoogte

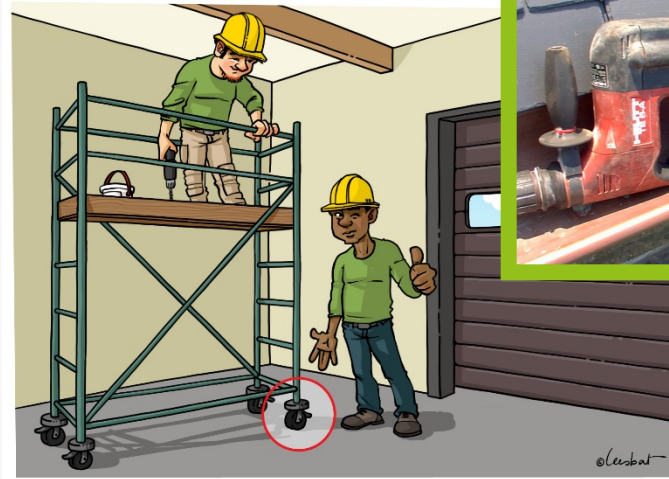
Risico's

- Kortstondige werkzaamheden op een ladder:
 - Uitschuiven van de ladder
 - Vallen van de ladder
- Werken op een rolsteiger
 - Instabiliteit
 - Verkeerd beklimmen van de steiger
 - Wegrollen/schuiven van rolsteiger

Werken op hoogte: draagbaar handgereedschap

- Werk niet op hoogte met gemotoriseerd handgereedschap
- Doe dit op een steiger of gebruik gereedschap op batterijen

Werken op hoogte: ladders

- Verkiees een platformladder

Werken op hoogte: alternatieven voor ladders

Rolsteigers

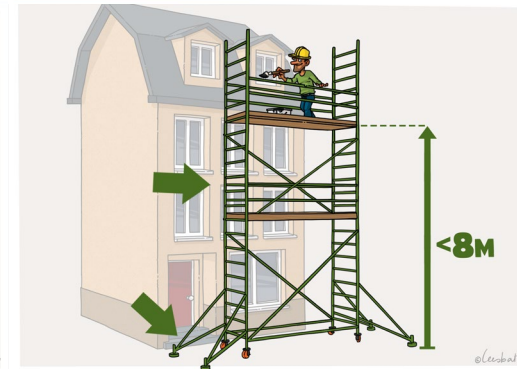

- Montage en gebruik: enkel na het volgen van een verplichte opleiding
- Beklim een rolsteiger langs de binnenzijde
- Plaats stabilisatoren volgens de voorschriften van de fabrikant

Rolsteigers

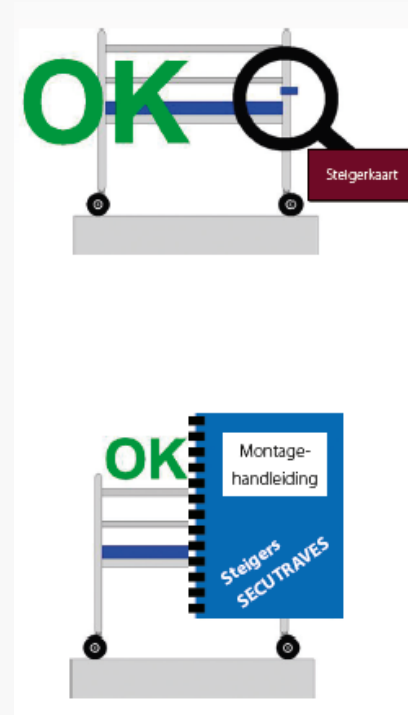
- Er mogen geen personen op de steiger staan tijdens het verplaatsen
- Maximale hoogte:
 - Buiten: 8 m
 - Binnen: 12 m

Rolsteigers

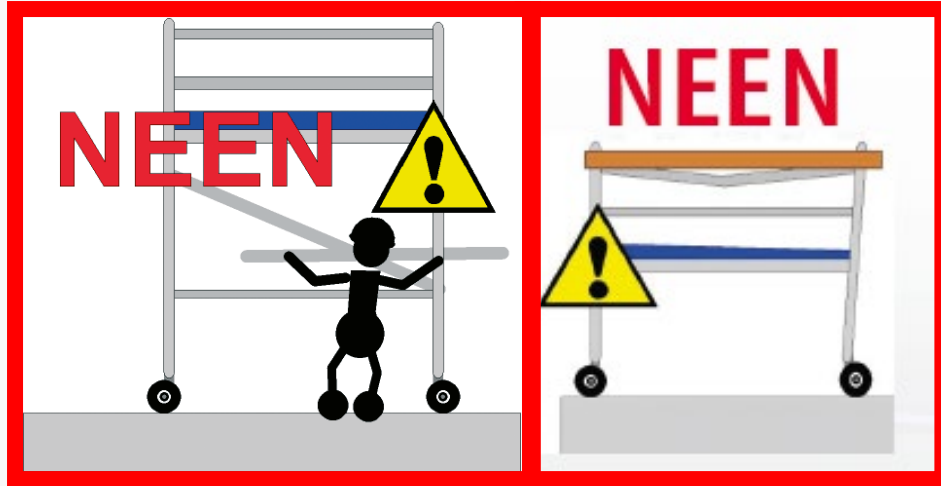

- Montage overeenkomstig de gebruiksaanwijzing van de fabrikant
- Berekeningsnota beschikbaar
- Conform NBN EN 1004-1

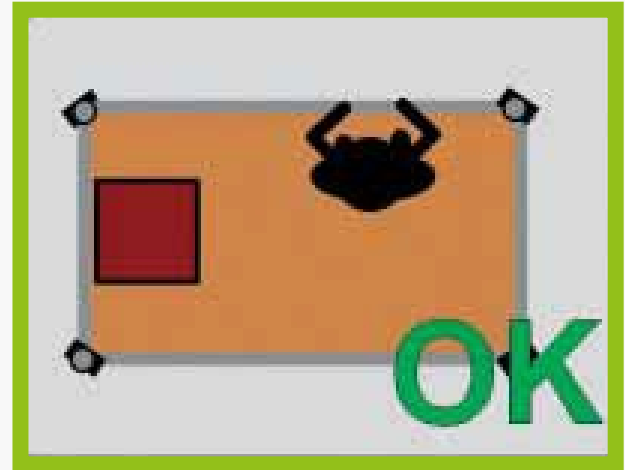
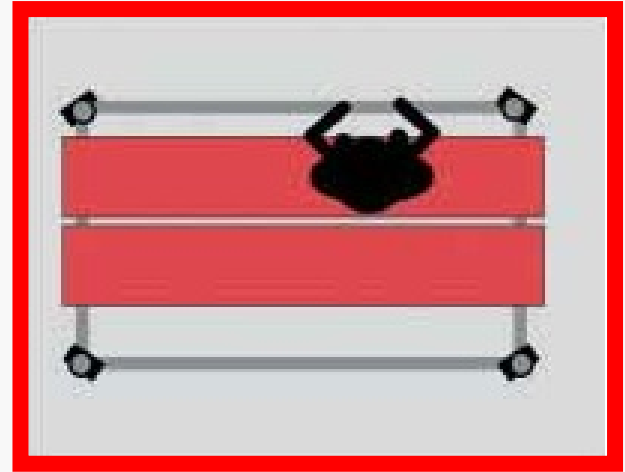
Rolsteigers

- Vervang beschadigde onderdelen
- Verander zelf niets aan de structuur → enkel opbouwen conform de gebruikershandleiding

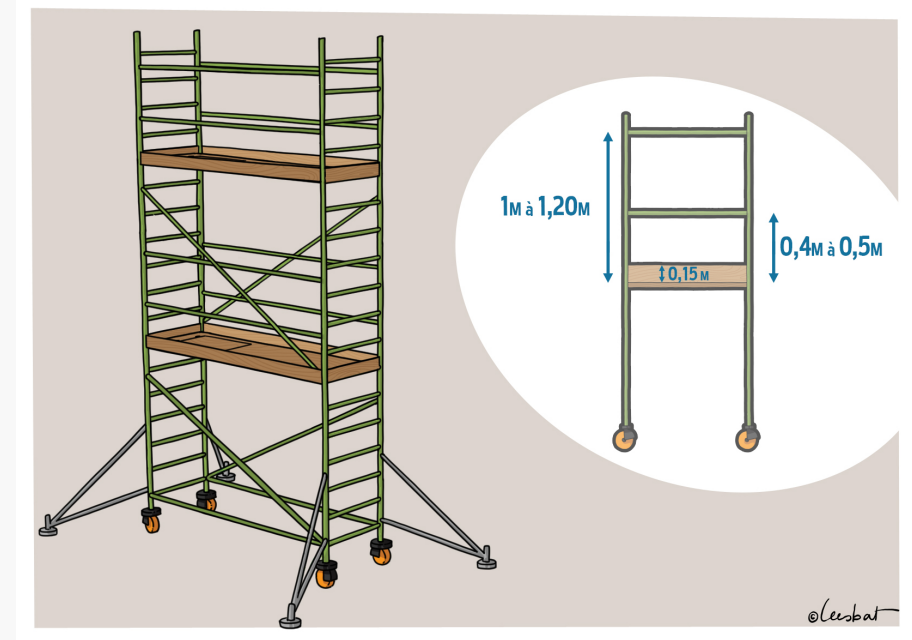
Rolsteigers

- Gebruik alleen de originele vloeren voor een rolsteiger
- Knutsel niet zelf een werkvloer in elkaar met planken

Rolsteigers

- De zijdelingse bescherming van een werkplatform bestaat uit
 - een bovenleuning
 - een tussenleuning
 - een kantplank

6. Gasflessen

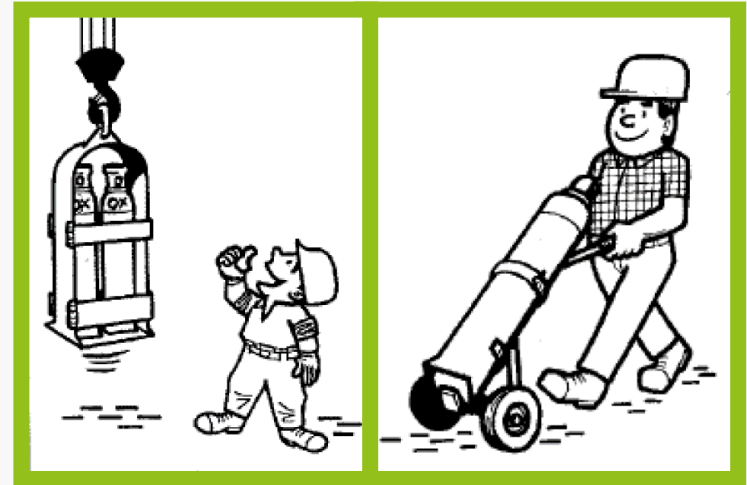
Gasflessen Risico

Gasflessen

- Versleep geen gasflessen
- Verplaats gasflessen met aangepaste transportmiddelen

Gasflessen

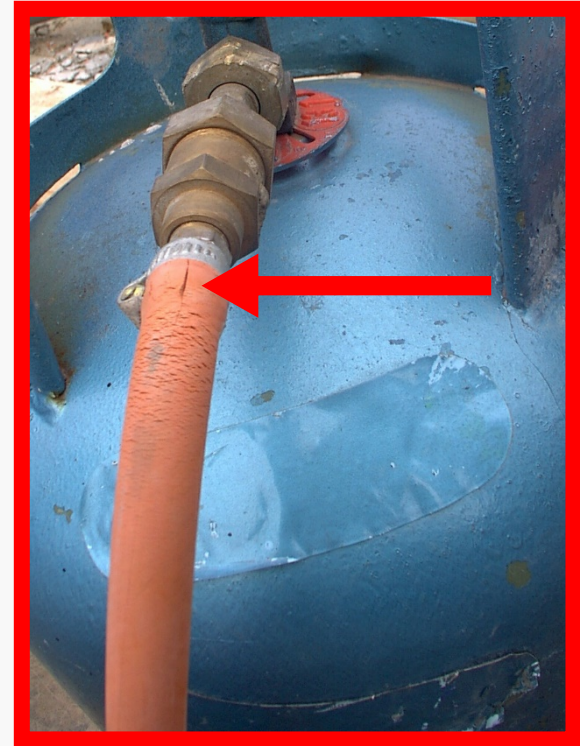

- Stapel lege en volle gasflessen rechtop
- Maak ze vast bij het stapelen

Gasflessen

- Gebruik apparatuur en slangen die in goede staat zijn
- Schroef alle aansluitingen handvast aan

Gasflessen

- Schroef altijd de beschermdop op gasflessen die niet in gebruik zijn of die vervoerd moeten worden
 - Deze dop beschermt de kranen tegen stoten

Gasflessen

- Zorg dat de slangen volledig uitgerold zijn
- Vermijd contact met scherpe of hete voorwerpen
- Hang ze, indien nodig, op aan haken

Gasflessen

- Kraan moet bereikbaar zijn

Gasflessen

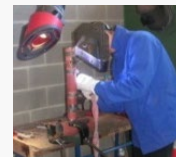
- Vul de gasflessen niet op de werf

7. Laswerken

Laswerken: risico's

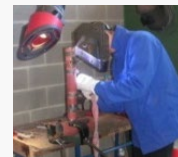

- **Werken met open vuur houdt risico's in:**

- Straling
- Contact met gevaarlijke stoffen → bedwelming
- Elektrocutie
- Brand door brandende gensters
- Wegspringende gensters bij afbikken

Laswerken: preventiemaatregelen

- Haal alle brandbare stoffen weg of dek ze af, ook de stoffen die zich in de nabijheid bevinden
- Hou blusmiddelen binnen handbereik
- Zorg dat er geen zuurstoflekkage is
- Zorg voor afzuiging van de lasdampen
 - Als dat onmogelijk is, draag dan een lasmasker
- Gebruik bij elektrisch lassen een veilige spanning
- Hou de transformator buiten de besloten ruimte

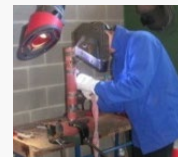
Laswerken: preventiemaatregelen

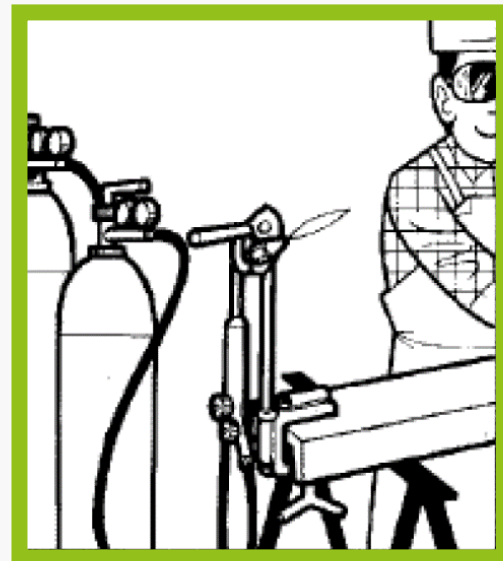
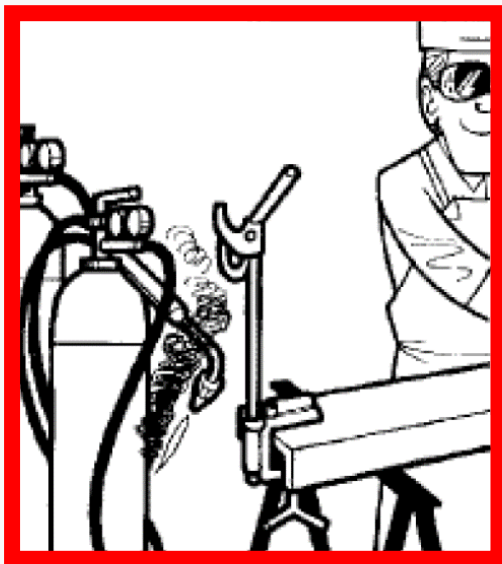
- Plaats gasflessen ALTIJD verticaal tijdens het lassen
- Stapel lege gasflessen ook verticaal

Laswerken: preventiemaatregelen

- Vermijd abnormale opwarming van gasflessen
- Breng de lasboog niet in contact met gasflessen

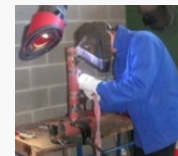

Laswerken: preventiemaatregelen

- Plaats afzuiging waar mogelijk
- Plaats een brandblusapparaat naast de laspost

Laswerken: kleurcodes gasflessen

Soort Gas		Kleurcode	
Zuurstof	O ₂		RAL 9010 wit
Acetyleen	C ₂ H ₂		RAL 3009 kastanjebruin
Argon	Ar		RAL 3001 donkergroen
Stikstof	N ₂		RAL 9005 zwart
Waterstof	H ₂		RAL 3000 rood

Laswerken: PBM's - laskappen

- Plaats een scherm indien mogelijk
- Eventuele helpers moeten ook oog- en/of gelaatsbescherming dragen
- Draag handschoenen om brandwonden te vermijden

Laswerken: PBM's - laskappen

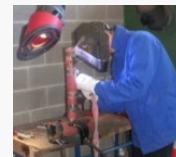
Tinten autogeen lassen		Tinten elektrisch lassen	
2	De lasser helpen	8-9	Tot 100 A
3	Licht snijbrandwerk	10-11	100-300 A
4-5	Lassen van kleine stukken	12-14	> 300 A
6-7	Lassen van zwaar staal		

Laswerken

PBM's - ademhalingsbescherming

- Lasdamp bevat gevaarlijke producten
- Gebruik de nodige persoonlijke ademhalingsbescherming als er geen afzuiging is
 - Voor sommige kortstondige lasactiviteiten volstaat een brandwerend wegwerpmasker
 - Voor langdurige werkzaamheden/verontreinigde processen is een overdrukhelm met aangedreven filters of met externe luchttoevoer nodig

8. Speciale machines voor afwerking

Risico's

- Spuiten van verven en pleister:
 - Vrijkomende gassen
 - Spatten en bijtende stoffen op lichaam
- Nagelpistool:
 - Kwetsuren aan de handen
 - Trillingen bij het gebruik van mixers voor verven, pleisters
- Ontploffingsgevaar bij luchtverhitters in slecht verluchte ruimtes

Specifieke machines

Kleine werfgeneratoren

- Dubbel geïsoleerde generatoren mogen niet geaard worden

Specifieke machines: pneumatisch spuiten van pleisterwerk

- Gebruik altijd de originele koppelstukken
- Draag altijd een veiligheidsbril bij het spuiten van pleister

Specifieke machines: airless verfspuiten

- Gebruik de originele koppelstukken
- Draag altijd een veiligheidsbril en een ademhalingsmasker
- Draag een ademhalingsmasker tijdens het reinigen van het toestel

Specifieke machines: pneumatische schiethamer

- Gebruik bij voorkeur een toestel met gaspatronen
- Gebruik nooit zuurstof of een ander gas uit gasflessen in plaats van perslucht
- Gebruik het toestel onder de door de fabrikant aangegeven werkingshoek

Specifieke machines: luchtverhitter

- Zorg voor voldoende verluchting als het toestel op gas of op stookolie werkt
- Gebruik geen verven op basis van oplosmiddelen in een lokaal waar een toestel staat dat met een vlam werkt

